

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра теорії та методики фізичної культури і спорту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методика професійно-прикладної фізичної культури

Освітня програма «Середня освіта (Фізична культура)»

Спеціальність 014 Середня освіта (Фізична культура)

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри теорії
та методики фізичної культури
Протокол № 1 від “12” серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Методика професійно-прикладної фізичної культури
Освітня програма	Середня освіта (Фізична культура)
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	014 Середня освіта (Фізична культура)
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Освітній рівень	Другий (магістерський) рівень
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	1/1
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Практичні заняття – 18 год. Самостійна робота – 54 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни

Предмет формування систематизованих знань в області методики професійно-прикладної фізичної культури, готовності до освоєння і реалізації методик в різних сферах професійної діяльності; алгоритм вивчення навчального матеріалу дисципліни «Методика професійно-прикладної фізичної культури», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів. Навчальна програма розрахована на 90 годин, передбачено зарахування 3 кредитів.

Мета – вивчення дисципліни є: формування у здобувачів знань і умінь, спрямована на формування у студентів теоретичних знань і практичних умінь про основи професійно орієнтованої фізичної підготовки різних верств населення, набуття у майбутніх фахівців фізичного виховання знань з основ професійно-прикладної фізичної культури і уміння застосовувати їх на практиці.

Завдання дисципліни «Методика професійно-прикладної фізичної культури» полягає у набутті **знань** про: історію розвитку професійно-прикладної фізичної культури різних груп населення; зміст прикладної фізичної підготовки з різними віковими та соціальними верствами населення; здатності застосовувати сучасні методи й освітні технології у фізичному вихованні для формування професійно важливих фізичних якостей у представників різних спеціальностей для реалізації професійно орієнтованої моделі організації фізичної культури;

умінь:

оволодіння сучасними методами та інноваційними технологіями для формування професійно важливих фізичних і психофізичних якостей у представників різних спеціальностей та реалізації професійно орієнтованої моделі організації фізичного виховання

Компетентності

- ЗК-1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК-2. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК-3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.
- ЗК-4. Здатність до організаційної роботи, взаємодії в колективі, вміння враховувати психоемоційні особливості окремих осіб, зокрема, та колективу, загалом;
- ЗК-5. Здатність працювати в команді, виконувати роботу в групі під керівництвом лідера, мати навички, що демонструють здатність до врахування вимог трудової дисципліни і інтересів колективу;
- ЗК-6. Здатність спілкуватися (першою) рідною мовою, правильно і логічно будувати своє усне й писемне мовлення;
- ЗК-8. Здатність здійснювати аналіз й осмислення загальнонаукової та професійно орієнтованої літератури, у тому числі іноземної;
- ЗК-9. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК-11. Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології.
- ФК-1. Здатність формувати в учнів предметні компетентності з фізичного виховання, медико-біологічних та психологічних основ і технологій розвитку рухових умінь і навичок та фізичних якостей, санітарно-гігієнічних основ діяльності у сфері фізичної культури, відповідно до вимог стандарту середньої освіти.
- ФК-2. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання у фізичному вихованні.
- ФК-3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з фізичної культури
- ФК-4. Здатність аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу з фізичного виховання.
- ФК-5. Здатність до володіння педагогічними, медико-біологічними, інформаційними технологіями для формування здорового способу життя, розвитку рухових умінь і навичок, розвитку фізичних (рухових) якостей у представників різних груп населення і самостійної розробки методик і технологій для інтегрального гармонійного розвитку людини.
- ФК-6. Здатність до аналізу, систематизації та оцінки педагогічного досвіду, здатність до розробки методики та технологій для розвитку рухових умінь і навичок та фізичних (рухових) якостей на основі розуміння і застосування положень фізіології, морфології, біохімії, біомеханіки
- ФК-7. Здатність оволодівати базовими і новими видами спортивно-оздоровчої діяльності
- ФК-8. Здатність вести документацію, що забезпечує процес навчання з фізичної культури в закладах загальної середньої освіти.
- ФК-9. Здатність здійснювати профілактику травматизму, забезпечувати охорону життя і здоров'я дітей
- ФК-10. Здатність самостійно проводити навчальні заняття з фізичної культури з дітьми шкільного віку та учнями в загальноосвітніх установах, освітніх закладах середньої та професійної освіти, позакласну спортивно-масову роботу з учнями.
- ФК-12. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.
- ФК-13. Здатність виховувати в учнів соціально-особистісні якості: цілеспрямованість, організованість, працьовитість, відповідальність, громадянськість, комунікативність.

ФК-14. Здатність оцінювати фізичні здібності і функціональний стан учнів, адекватно вибрати засоби і методи рухової діяльності для корекції стану учнів з урахуванням їх індивідуальних особливостей.

ФК-17. Здатність здійснювати реабілітаційні заходи з метою відновлення функцій організму, досягнення нормального рівня здоров'я, оптимального фізичного стану та кондиції осіб різного віку (зокрема учнів спеціальних медичних груп та з ослабленим здоров'ям) з порушеннями різної нозології.

ФК-19. Здатність до безперервного професійного розвитку.

Програмні результати навчання

ПРН-1. Знає законодавчу базу щодо завдань, цілей, принципів, засад функціонування повної загальної середньої освіти в Україні; законодавчі акти України в галузі охорони дитинства про захист прав дітей та забезпечення їх повноцінного розвитку; сфери фізичної культури.

ПРН-2. Знає та розуміє основні положення фізіології, біомеханіки, морфології, психології, біохімії для розвитку фізичних (рухових) якостей, формування рухових умінь і навичок людей різних вікових груп; закони і принципи навчання рухових умінь і навичок.

ПРН-3. Знає вимоги до оформлення документації та основні закономірності побудови документів для здійснення навчального процесу з фізичної культури

ПРН-4. Знає правила профілактики травматизму та надання першої медичної допомоги.

ПРН-5. Знає вікові особливості та закономірності розвитку фізичних (рухових) якостей в різних видах рухової активності.

ПРН-6. Розуміє значення та зміст обраної професії; основних концепцій та базових понять у фізичній культурі.

ПРН-9. Розуміє основи загальної теорії і методики фізичного виховання; особливостей організації та проведення різних форм занять фізичними вправами з урахуванням освітніх та виховних завдань; принципів та особливостей розробки програм занять фізичною культурою. Знає, як застосовувати на практиці основні вчення в галузі фізичної культури.

ПРН-13. Володіти педагогічними, медико-біологічними, інформаційними технологіями.

ПРН-19 вміє аналізувати інформацію з різних джерел, готувати до публікації тексти професійного змісту державною та іноземною мовами; узагальнювати результати експериментально-дослідницької і аналітичної роботи у вигляді дипломної роботи та інших наукових публікацій; проявляти принциповість і нетерпимість до проявів академічного плагіату;

3. Структура дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Терміни і поняття дисципліни «Методика професійно-прикладної фізичної культури»	знати: основні поняття про завдання та основні терміни навчальної дисципліни «Методика професійно-прикладної фізичної культури» розуміти: мету і завдання методики професійно-прикладної фізичної культури. З'ясувати роль фахівця в професійно-прикладній фізичній культурі	Опитування, письмове завдання для самостійного опрацювання, огляд додаткової літератури

2	Історія прикладної фізичної культури.	<p>знати: про виникнення і розвиток прикладної фізичної культури у стародавньому світі; прикладна фізична культура Середньовіччя, в епоху Відродження та Новий і Новітній час; професійно-прикладна фізична підготовка в роки незалежності України</p> <p>вміти: узагальнювати та використовувати надбання різних епох для вирішення сьогоденних завдань професійно-прикладної фізичної культури</p>	Опитування, письмове завдання для самостійного опрацювання, огляд додаткової літератури
3	Місце професійно-прикладної фізичної підготовки у сучасній системі фізичного виховання.	<p>знати: значення та завдання професійно-прикладної фізичної підготовки; фактори, які визначають загальну спрямованість професійно-прикладної фізичної підготовки; загальні та професійні здібності у підготовці кадрів;</p> <p>вміти: розробити систему заходів для розвитку здібностей до певного виду діяльності; підібрати фізичні вправи як метод вивчення здібностей; розробити професіограму, види та основи її складання</p>	Опитування, письмове завдання для самостійного опрацювання, огляд додаткової літератури
4	Основи методики проведення занять з професійно-прикладної фізичної підготовки.	<p>знати: побудову методики ППФП; засоби професійно-прикладної фізичної підготовки; форми організації професійно-прикладної фізичної підготовки; планування професійно-прикладної фізичної підготовки; педагогічний контроль у професійно-прикладній фізичній підготовці</p> <p>вміти: застосовувати відповідні методики в організації і проведенні занять з професійно-прикладної фізичної підготовки</p>	Опитування, письмове завдання для самостійного опрацювання, огляд додаткової літератури
5	Професійно-прикладна фізична підготовка студентів ЗВО.	<p>знати: значення і завдання ППФП; чинники, що впливають на ППФП студентів, засоби ППФП студентів; особливості розвитку професійно-важливих фізичних якостей та формування прикладних рухових умінь і навичок на заняттях з професійно-прикладної фізичної підготовки зі студентами ЗВО; форми організації професійно-прикладної фізичної підготовки студентів ЗВО; планування та педагогічний контроль на заняттях з професійно-прикладної фізичної підготовки зі студентами ЗВО</p> <p>вміти: організовувати і проводити професійно-прикладні заняття з фізичної культури зі студентами ЗВО.</p>	Опитування, письмове завдання для самостійного опрацювання, огляд додаткової літератури
6	Концепція проектування інноваційних технологій ППФК студентів ЗВО.	<p>знати: концепцію проектування інноваційних технологій ППФК студентів шести груп спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у ЗВО: інформаційно-логічна, комунікативна,</p>	Опитування, письмове завдання для самостійного опрацювання, огляд додаткової літератури

		творчо-образна, технічна, екстремальна, природничо-аграрна вміти: реалізовувати комплексні програми з фізичного виховання, які орієнтовані на особливості майбутньої професії	літератури
--	--	---	------------

4. Система оцінювання курсу

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Види навч. роботи	Графік навчального процесу										ІЗ	ПН	Разом	
	Номер практичного заняття				КСР1	Номер практичного заняття								КСР2
	1	2	3	4		5	6	7	8	9				
УВ	100	100	100	100		100	100	100	100	100			60	
ІЗ												10	10	
СР					100						100		30	
Разом													100	

Примітка. Позначено:

УВ – усна відповідь;

ІЗ – індивідуальне завдання;

СР – самостійна робота;

КСР 1- контроль самостійної роботи 1;

КСР 2 – контроль самостійної роботи 2.

Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Робота на парах	Оцінка за самостійну роботу	Разом
70	30	100

Накопичування балів під час вивчення дисципліни		
Види навчальної роботи		Максимальна кількість балів
Практичне заняття	Усна відповідь	60
Індивідуальне завдання	Доповідь-презентація	10
Самостійна робота		30
Максимальна кількість балів		100

Оцінювання відповідей студентів на практичних і семінарських заняттях відбувається за 100 бальною шкалою.

Індивідуальне завдання (ІЗ) є обов'язковим для виконання кожним студентом. Реалізується виконання індивідуального завдання шляхом підготовки та оприлюднення презентації-доповіді згідно обраної тематики.

Тематика для індивідуальних завдань є розроблена у відповідності до актуальних питань галузі та згідно програмного матеріалу курсу.

Можливе формулювання індивідуальної теми за межами пропонованої тематики з урахуванням бажання студентів, їх існуючих вмінь, навиків та уподобань, імовірного майбутнього працевлаштування, а також спортивної спеціалізації. Відбувається це за результатами індивідуальної співбесіди.

Якщо студент своєчасно (не пізніше 3 практичного заняття) не повідомив викладачу, яку тему обрав, то викладач самостійно закріплює за ним тему для виконання.

Максимально можлива кількість балів за індивідуальне завдання -10.

Індивідуальні завдання оприлюднюються у вигляді доповіді - презентації на відповідному практичному занятті згідно встановлених дат і термінів. Якщо індивідуальне завдання не було представлено вчасно без поважної причини, отримати максимальну кількість балів неможливо.

Найбільш цікаві та змістовні доповіді можуть бути рекомендовані для оприлюднення на студентських конференціях, круглих столах тощо.

Контроль самостійної роботи (КСР) відбувається згідно затвердженого університетом графіка навчального процесу двічі на семестр (в середині – **КСР 1** та кінці семестру – **КСР 2**) за розкладом.

Для цього студент має самостійно опрацювати програмові питання у відповідності до теми. З темами, які виносяться на тижні контролю самостійної роботи, студент знайомиться на початку семестру. У методичних рекомендаціях до контролю самостійної роботи (КСР1, КСР 2) вказується тема (и), перелік програмових питань, які студент має опанувати, літературні джерела для опрацювання та інші матеріали за необхідності.

Контроль самостійної роботи реалізується шляхом проходження тестування на платформі дистанційного навчання або на паперових носіях.

Максимально можлива кількість балів, яку студент може набрати під час тестового контролю самостійної роботи – 100. (КСР 1=100, КСР 2=100).

На кожному занятті студент може отримати оцінку за **усну відповідь (УВ)**, участь у дискусії, розв'язування ситуаційних задач тощо.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія (25 місць), мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми)
-----------------------------------	--

Література

1. Гвоздецька С.В. Професійно-прикладна фізична підготовка: навчально-методичний посібник для спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура) / С.В. Гвоздецька, П.Ф. Рибалко, С.В. Чередніченко – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2017. – 111 с.
2. Єфремова А. Я. Професійно-прикладна фізична підготовка в системі фізичного виховання вищих навчальних закладів залізничного профілю: Навч. посібник. – Харків: УкрДУЗТ, 018. – 164 с.,
3. Пилипей Л. П. Професійно-прикладна фізична підготовка студентів [Текст] : монографія / Л. П. Пилипей. – Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2009. – 312 с.
4. Теорія і методика фізичного виховання: підруч. для студ. вищ. навч.закл. фіз. виховання і спорту: у 2 т. / [Т.Ю. Круцевич, Н.Є. Пангелова, О.Д. Кривчинкова та ін.; за ред. Т.Ю. Круцевич]. - [2-ге вид., переробл. та доп.]. – К.: Національний університет фізичного виховання і спорту України, вид-во «Олімп. л-ра», 2017. – Т.

ДОДАТКОВА

1. Антошків Ю.М. Професійно-прикладна фізична підготовка курсантів вищих навчальних закладів МНС України [Текст] / Ю. М. Антошків. – Л., 2006. – 70 с.
2. Макаренко М. В. Основи професійного відбору військових спеціалістів та методики вивчення індивідуальних психофізіологічних відмінностей між людьми. К. : Черкаський ЦНТЕІ, 2006. – 395 с.
3. Макаренко М. В. Основи професійного відбору військових спеціалістів та методики вивчення індивідуальних психофізіологічних відмінностей між людьми. К. : Черкаський ЦНТЕІ, 2006. – 395 с.
4. Пилипей Л. П. Актуальність теорії функціонування зорового аналізатора в руслі проектування системи професійно-прикладної фізичної підготовки студентів [Текст] / Л. П. Пилипей // Педагогіка, психологія і медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – Харків, 2008. – С. 21–26.

15

5. Пилипей Л. П. Ефективність особистісно-орієнтованої програми зі степ-аеробіки для професійно-прикладної фізичної підготовки [Текст] / Л. П. Пилипей, Н. В. Петренко // Педагогіка, психологія і медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – Харків. – 2008. – № 8. – С. 121–124.
6. Пилипей Л. П. Систематизація напрямків підготовки спеціалістів у ВНЗ згідно з вимогами до професійно-прикладної фізичної підготовки [Текст] / Л. П. Пилипей // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. Київ. – № 1. – 2008. – С. 56–64.
7. Римик Р.В. Професійно-прикладна фізична підготовка учнів професійно-технічних навчальних закладів радіотехнічного профілю [Текст] / Р. В. Римик. – Івано-Франківськ, 2005. – 100 с. 8. Рой І. В. Визначення критеріїв професійної орієнтації, впровадження заходів профілактики у дітей та підлітків зі сколіотичною хворобою за допомогою методів скринінг-тестування / І. В. Рой, Т. Є. Русанова// Міжнародний науковий конгрес «Олімпійський спорт і спорт для всіх». – Київ : Олімпійська література, 2010. – С. 281. 9. Салатенко І. О. Спортивно орієнтована технологія як перспективний напрямок удосконалення фізичного виховання студенток вищих навчальних закладів : [монографія] / І.О. Салатенко – Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2017. – 175с.

Інформаційні ресурси

1. Національна академія наук України. – Режим доступу: <http://www.nas.gov.ua>
2. Державний фонд фундаментальних досліджень. – Режим доступу: <http://www.dffd.gov.ua>
3. Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України. – Режим доступу:

<http://www.mon.gov.ua>

4. Державне агентство з питань науки, інновацій та інформації України. – Режим доступу:

<http://www.dkni.gov.ua>

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра теорії та методики фізичної культури м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 каб. 407 тел. (0342) 59-60-12 https://ktmfks.pnu.edu.ua/ ktmfks@pnu.edu.ua
Викладач	Мочернюк Владислав Богданович, Кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент
Контактна інформація викладача	0958866368 vladyslav.mocherniuk@pnu.edu.ua

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на низці положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».➤ Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». <p>Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799

	<p>від 26.11.2019) (див. стор. 4.). Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 4-5. Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п. 14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу. Також за рішенням кафедри теорії та методики фізичної культури студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 3.</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

Викладач: Мочернюк В.Б.